

# Ryfät beý näme üçin gaşanyarka? / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 22 января, 2025

Ryfät beý näme üçin gaşanyarka? / satiriki hekaýa RYFAT BEÝ  
NÄME ÜÇIN GAŞANYARKA?



- Allo! Alo!.. Ryfat beý, senmiň? Salam! Dostum, diri ýitdiň-le, Näçe gündür görneňok!
- Kemal beý, senmiň! Wah, Kemal beý...
- Gubernatoryň ýygnagynda-ha görmämsoň, gaty howsala düşdüm. Biziň ýygnanyşygymyzda-ha görneňok. Janyň beri sagmy? Sen bolmasaň, bir hili, kart oýnunyňam gyzygy ýok...
- Sen sorama...
- Näne boldy,
- Gaty syrkawlapdyryn.
- Wah! Wah! Wah! Alla kuwwat berewersin! Keýpimo bozduň! Näme kesel?
- Iteşen.
- Näme?
- Iteşen.
- Iteşen?
- Hawwa. Gaşanyaryn, düşýäňmi. Gijilewük alyp barýar!
- Şeýlemi! Wah! Wah! Wah! Niräň gijeýär?
- Gijemeýän ýerim ýok!..
- Eý, Alla! Onsoň şoňa iteşen diýilýärmí?
- Hawwa, wraçlar şeý diýýär.
- Nämedendir öýdýärsiňiz?

- Özünem nämedendigini bilemok. Edenim, üwelen hindi towugyny iýdim. Gaty tagamly ekeni, agzymda eräp dur. Saklanyp bilmän, üç-dört bölegini iýäýipdirin. Nämedendir öýdýäň, şeýle bolup bilermi?
- Aýdýanyň näme? Üç bölek hindi towugyndanam kesellärmiň? Biz-ä onda bir çak iteşene duçar bolmaly. Bir oturşyma bir hindi towugynam iýýärin. Hiç zadam bolanok.
- Gaşanaňokmy?
- Ýok.
- Hindi towugynyň ýanyndan kakmajam iýdim...
- Nähili kakmaç?
- Bówrekden.
- Bówrekden?! Heý, kakmaç iýip iteşen bolan gördüňmi. Başga bir zat iýen bolaýma.
- Bir zad-a iýdim, nämedigi ýadyma düşenok. Ilki işdämi açmak üçin sarymsak garylan hyýarly salat iýdim...
- Ýok, sarymsak ukyňy getirýär, ondan hiç ýeriň gijemez.
- Gijilewükden ýaňa uky ýadyňa düşermi? Desert hökmünde halwa-da bardy.
- Öz-ä süýjüdür.
- Süýjüligine süýji! Ýöne endam-janym gabarçyk bolup dur.
- Wah, janyňa döneyin, halwada günä ýok, bar zady halwa ýükläýäň-aýt. Öten agşam iki jam halwany boşatdym, maňa-ha hiç zadam bolanok. Başga bir sebäbi bolmaly.
- Nämekä? Agşam naharymyza takgaz balyg-a iýdik.
- Haý, balygyňam zyýany bormy. Öz tejribämden bilýän. Jinnek ýalyjagam zyýany ýok.
- Ikisini birden iýdim-ä.
- Iki däl-de, ýigrimi iki bolaýsyn. Balygyň zyýany bolmaz! Ölüp barýan-da balyk diýip!
- Gaýrat et bakaly, ynha gutulaýyn, Alla ýol berse, hezil edip doýarys!..
- Bahymrak gutul! Diýmek, gijelewügiň nämedendigini bilip bilmediň-dä?
- Diňle, belkem, gaýmakly zapekankadandyr?
- Bir zat diýäýýäň-aýt! Meniň gowy görýän iýmitim.
- Dört çanak gäwmüşiň gaýmagyny iýäýdim-dä...
- Heý gaýmakdanam gabarçak çykarmy?
- Nämedenkä onda?
- Başga-da bir zat iýensiň.
- Zyýanly zat iýmedimmikäm diýýärin... Banan bilen kokos hozy

diýäýmeseň...

– Kän iýdiňmi?

– O diýen däl.

– Kokos hozy – dermandyr, hiç zyýany bolmaz. Gaty peýdaly iýmiş...

– Onda nämeden bolup bilerkä?

– Wraçlar ýalňyşan bolaýmasyn? Sende iteşen bolmaly däl.

– Ýalňyşsalar ýalňyşandyrlaram welin, endamym-a gijeýär.

– Haýsy bir gijilewüge iteşen diýjek.

– Meniňki nämekä?

– Başgarak zat bolmaly!

– Hä, ýadyma düşdi, ýatmazymdan öň az-kem duzly badam bilen gowrulan pisse iýdim... Şol içigar galmyşlaram başyma ýetdi öýdýän...

– Baý, gürlä-ow! Ýatmankam menem iýmäni kem göremök.

– Gaşanaňokmy onsoň?

– Ýo-ýo-ýok... Gaýtam güýjüm-kuwwatym zyýat bolýar.

– Süýt işimi gören bolaýmasyn? Ukyň öň ýanynda bir stakan içäýmäm bardy. Ol gezek welin ikini içipdirin...

– Süýt saglygyň girewidir, Ryfat beý... Näçe içseňem, gijilewük golaýyň gelmez.

– Irden turup iki sany çig ýumurtga içýän... Şondan bolaýmasyn?

– Men onda otyz ýyl bäri gaşanyp gezmeli...

– Şol günüň önüsyrasynda mesge bilen gara ikrajyk, peýnir, şweýsar syryny iýdim. Näçeräkdigi ýadyma düşenok, az-a bolmaly däl...

– Näçe iýseňem, ikradan ýamanlyk bolmaz.

– Belki, zyýany ýokdur. Iteşen nämedenkä?

– Hany, gowy pikirlen, ýene näme iýdiň?

– Ýene, ýene!!! Ýadyma salyp bilemok. Düýn iýen zadym ýadyma düşenok, geçen hepde barada-ha geplemelem däl. Gök önümden-ä däldir? Toklujyk bişiremde, ýanynda gök önümem bardy.

– Nähili?

– Zeýtun ýagyna garylan badamjan... Saklanyp bilmän alty-ýedi sanagyny iýäýipdirin, eýesiz galan.

– Zeýtun ýagyna garylan diýdiňmi?

– Hawwa...

– Onda hiç-laý. Ol ýeňil gitmeli. Ýene näme?

– Soň kaşar peýniri bilen makaron... Wiý-uksusdan-a däldir-dä? Uksus içäýdiňmi?

– Ýok... Salat garylan-la.

- Uksus, gaýtam, gowy siňdirýär.
- Salata ajy burçam garypdyrlar... Ýöne şoň yz ýanyndan mineral suw içdim...
- Ýeri, onsoň, ýadyňa salyber.
- Soň nämedikä, soň nämedikä? Soň hiç zat içmedim, wiskiden başga. Sarym gaýnap başlady. Bir çemçejik soda içdim. Wi-i-iý... ýoldaşym bilen restoranda adam başyna bir kebab iýdik, yz ýanyndanam işlekli... Soňra çişlikli tüwi, bugdaý ýarmasynam iýdik. Üstüne ep-eslije gorçisa-da goýdum. Gorçisaly eti gowy görýäris... Häzir bolup durşumy görsediň: bir elim bilen-ä trubkany saklaýaryn, beýlekim bilenem gaşanyaryn. Ýogsa-da, gutabam iýipdim, hä-hä, şondan bolaýmasyn? Ýumurtga garylan balyk saladynam iýdim... ondanan zat bolanok...
- Olardan däl...
- Nohutly çorbadan bolaýmasyn? Arada nohutlt çorba iýesim geldi. Aýalym yssyny bahanalap bişirmejegem boldy. Onda-da bişirttim. Gaty tagamly boldy.
- Köp iýdiňmi?
- Ýo-ýo-ýok, iki jam...
- A, doktor näme diýýär?
- Hemmesini bolşy ýaly aýtdym. Doktor welin: «Bu kesel nahardan däl, başga ýakymsyz zat iýen bolaýmaň...» diýýär. Belki, duz ýygnaýandyr?
- O nähili duz?
- Her hili... Şol süýji garylan badamjandanmyka-da diýýäris.
- Eger badam gijilewüge duçar edýän bolsa, hemme bakgallary ýapardylar.
- Näme üçin iteşen ördükä?
- Gowuja pikirlen, şu gün näme iýdiň?
- Aý, ullakan iýip baran zadym ýok. Bilýäňmi näme, kän işdämiňem ugry ýok... Ýüz ýyldan bir gezek artygrak iýsemem, yz ýanyndan gatyk iýýäris. Gatyk gowy siňdirýär.
- Gadyrdanym, soňky wagtda, heý, çörek iýdiňmi?
- Çörek?
- Hawwa, çörek...
- Nähili çörek?
- Tamdyrda bişirilen, ýagny adaty çörek...
- Çörek, kyn siňýär. Çörekden, birhili, semreýäň. Düşdünmi? Köplenç bir dogram iýýäris, ýekeje dogram, ýa-da bir bölejik fransuz bulkasyny... Dogrudanam men çörek iýdim-ä. Myhman gelipdi, bulka bolsa gutarypdy. Dükana barybam tapmadym. Içiň

ýansyn diýen ýaly, bir gramam galmandyr. Ynda şonda ýönekeý çörek iýmeli boldum.

– Indi düşnükli... Gijilewügiň sebäbem şondan bolmaly. Ýönekeý çörek hemme kişä başartmaýar. Oňa endik edinmeli. Çörek iýenini doktora aýtdyňmy?

– Ýadymdan çykarypdyryn. Ýatladanyň gowy bolaýdy. Iteşeniň nämedendigini indi bildim... Tas hamymy sypyrypdy. Bolşumy gören bolsadyň!

– Bir dogram iýeniňe Hudaýa şükür etmeli, eger bitin çörek iýen bolsaň, at ýaly deperdiň ýa-da kişňärdiň... Özüňi bejert-de, bir dikel! Sag-amanja gutul!

– Taňryýlkasyn, dostum!

– Ýene jaň ederin. Saglykda görşeliň.

– Alla işiňi ugruna etsin, gadyrdanym!

Eziz NESIN.

Terjime eden: Kemal YKLYMOW. Satiriki hekaýalar